

อำเภอทรายทองวัฒนา

คำขวัญ

กระพี้จั่น พันธุ์ไม้ดี ไหมมัดหมี่งามวิไล
ระบือไกลเป่าแก้ว เปริศแพรวเบญจรงค์

บทร้อยกรองอำเภอลำปาง

ก่อนมาเป็น ทรายทอง วัฒนา
เคยเป็นป่า กว้างใหญ่ พนาทร
ฤดูฝน น้ำหลาก จากที่อื่น
เป็นบึงน้ำ เรียกหนองทราย คือชื่อเดิม
เมื่อพอสอง ปีสอง สี่แปดสอง
ต่อมาเรียก ทรายทอง วัฒนา
โดยเอานาม สามตำบล รวมเป็นชื่อ
คำว่าทอง คือทุ่งทอง ผ่องอำไพ
ประเพณี ดิงาม ล้ำคุณค่า
ใช้เรียกฝน บนฟ้า ชุ่มดินดอน
ออกพรรษา คราใด มิได้ขาด
คลองตะกอก กว้างใหญ่ สายนที
เดือนสิบสอง นานอง เต็มตลิ่ง
พอหน้าแล้ง แห่ดอกคูณ ก่อกองทราย
ผลไม้ หลากหลาก มากพีชผล
ไร่อ้อยมัน สำปะหลัง มากมายจริง
ขอไม้ไผ่ งานประดิษฐ์ ได้หลายหลาก
ไหมทอมือ บ้านถาวร ลวดลายไทย
กระยาสารท ทอเสื่อ พรหมเช็ดเท้า
อาชีพรอง บ้านเรา มากมายมี
กราบหลวงพ่อ อเนก ที่เลื่องชื่อ
วัดถาวร วัฒนา ท่านจำลอง
รวมสิ่งของ ภูมิปัญญา ในท้องถิ่น
อีกทุ่งหอม สระสี่เหลี่ยม รวมธารา
คลองกงจัน ไหลผ่าน ตำนานรัก
ไอ้เจ้าฟ้า เมืองจัน สิ้นชีวี
นี่คือถิ่น ทรายทอง ของพวกเรา
ส่งสืบต่อ ลูกหลาน จ้านรธา

ความเป็นมา เมื่อครั้ง แต่เก่าก่อน
เส้นทางจร ชายของป่า มาแต่เดิม
พาทรายตื่น ดาษตา ไหลมาเสริม
แล้วเรียกเพิ่ม หนองทุ่งทราย ใช้ต่อมา
เป็นเขตของ บ้านวังยาง นั้นแหละหนา
เมื่อสองห้า หนึ่งห้า เป็นต้นไป
ทรายนั่นคือ ทุ่งทราย นั้นโฉน
คำสุดท้าย วัฒนา จากถาวรฯ
แต่เดิมมา แห่บั้งไฟ โบราณสอน
จะจัดตอน พฤษภา ของทุกปี
งานตักบาตร เทโว เป็นวิถี
ประเพณี แข่งเรือยาว เจ็ดฝาย
ลอยกระทง งามยิ่ง แสงเดือนฉาย
ปักธงคล้าย ไหว้เจดีย์ มีสุขจริง
มีเกื่อนกล่น ส้มลำไย และทุกสิ่ง
ไร่นาถึง รวงทอง ท้องทุ่งไกล
เป็นของฝาก เป่าแก้ว งามสวยใส
ดอกหญ้าใช้ ทำไม้กวาด สะอาดดี
ฝีมือเรา งานชุมชน ท้องถิ่นที่
นวดแผนไทย แสนดี ที่ทรายทอง
เพราะท่านคือ แหล่งรวมใจ เราทั้งผอง
ชีวิตของ ชาวบ้าน โบราณมา
คือทรัพย์สิน ทางปัญญา ทรงคุณค่า
แต่นานมา พบดินเผา จมวารี
สำเภายักษ์ ล่มลง ตรงที่นี้
ตำนานมี เล่าขาน สืบนานมา
จงท่องอา ไ่ว์เล่าขาน นานเถิดหนา
เพื่อรู้ว่า ถิ่นนี้ มีตำนาน

บทอาขยานอำเภอทรายทองวัฒนา

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ทรายทอง วัฒนา
สี่บทอด กันไว้
ทอเสื่อ ทอผ้า
เป่าแก้ว แว่ววาว
โบราณ ล้าค่า
ดอกคูณ บุญใหญ่
แดนดิน ถิ่นแย้
ไร่อ้อย ตระการ
ไม้กวาด ซอไผ่
เกษตร อินทรีย์

เริงรำ สดใส
บั้งไฟ กลองยาว
ไร่นา พุงข้าว
เรือยาว พายไว
วัดถา วรไต้
แห่ไป สงกรานต์
มากแท้ เล่าขาน
จักสาน งานดี
ของใช้ มากมี
ถิ่นนี้ ทรายทองฯ

(ผู้แต่ง ดร.เทิดศักดิ์ ปัญญาจิราธิวัฒน์)

บทอาขยานอำเภอทรายทองวัฒนา

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

เดิมอำเภอ ท้องถิ่นนี้ คือทุ่งทราย
คือทรายทอง วัฒนา งามจริง
ทรายนั้นมา จากคำ ว่าทุ่งทราย
ทองคือทุ่ง รวงทอง อุดมดี
อีกถาวร วัฒนา เจริญยิ่ง
สามชื่อนี้ เป็นชื่อดี มีมงคล
นามเกรียงไกร ไม้เมืองดี เป็นศรีมั่น
ไหมมัดหมี่ เป่าแก้ว ล้วนงามตา
อนุรักษ์ พันธุ์แย้ ดงเจริญ
แข่งเรือยาว เจ็ดฝาย พาย ตั้งใจจง
หลวงพ่อเหนก ศูนย์รวมใจ ท้องถิ่นนี้
ทุ่งทรายนี้ ถิ่นแดนธรรม ล้ำนำกลอน

น้ำพัดพราย ทรายแก้ว แนวนท้องทุ่ง
ชนหมายมุ่ง สืบสาน ประเพณี
เกียรติกำจาย ทรายงาม ตามวิถี
ชื่อจึงมี ว่าทุ่งทอง ของชุมชน
งามทุกสิ่ง ประเพณี มีพืชผล
สามตำบล เป็นทรายทอง วัฒนา
กระพี้จั่น พันธุ์ไม้นี้ งามหนักหนา
ทั้งทอผ้า เสื่อกก เบญจรงค์
ทั้งผลิตเพลิน สรงน้ำพระ บุญสูงส่ง
บั้งไฟตรง พุงสุ่ฟ้า ข้าวิงวอน
เราน้องพี่ สามัคคี เพราะคำสอน
ชื่อขจร เขียวขจี ที่ทรายทองฯ

(ผู้แต่ง ดร.เทิดศักดิ์ ปัญญาจิราธิวัฒน์)